Scris de James Corbett
Vineri, 15 Decembrie 2017 08:08

Știrile de la Moscova indică faptul că Rusia se află pe punctul de a semna „Sfântul Graal” al contractelor de gaz cu China. Înțelegerea dintre compania de stat rusească Gazprom și guvernul de la Beijing prevede ca până la 38 de milioane de metri cubi de gaz natural să treacă din 2018 din Rusia spre China prin intermediul primului gazoduct realizat de cele două țări. Acordul a fost în lucru de mai mulți ani, dar evenimentele recente din flancul vestic al Rusiei (citește situația din Ucraina) au decalat dramatic proiectul, ultimul punct sensibil fiind prețul. Dacă acordul va fi semnat luna viitoare în timpul vizitei de stat efectuată de președintele Putin în China, după cum speculează mulți analiști că se va întâmpla, va fi un eveniment semnificativ nu doar economic, ci și geopolitic.

Având în vedere că Rusia, cel mai mare producător de gaz, și China, cel mai mare consumator de gaz, sunt vecini ar fi logic să presupunem că exista deja un gazoduct între cele două țări. Dar logica și geopolitica rareori se amestecă, iar tensiunile dintre cele două state foste comuniste (indiferent de cum ar caracteriza cineva actualul sistem politic și economic) au persistat de când disputele de graniță au adus Moscova și Beijing-ul în pragul războiului. Realizarea unei conexiuni la gaze ar fi așadar o confirmare solidă a ideii că pentru cele două țări viitorul se construiește împreună, mai degrabă decât într-o alianță sprijinită de NATO, care îi încercuiește din ce în ce mai mult și îi izolează.

Că tot veni vorba de logică, acest ultim acord, dacă se va semna până la urmă, va fi extensia firească a tuturor mișcărilor de cooperare la care am asistat în ultimii ani între Rusia, China și aliații lor ex-sovietici.

Am avut ascensiunea Organizației pentru Cooperare Shanghai. „SCO” cuprinde China, Kazahstan, Kirghizstan, Rusia, Tadjikistan și Uzbekistan, iar Afganistan, India, Iran, Mongolia și Pakistan așteaptă pe tușă ca observatori , iar Belarus, Sri Lanka și Turcia sunt „parteneri de dialog”. De la configurația inițială a semnatarilor „celor cinci de la Shanghai” până la Tratatul privind Parteneriatul Militar în Zonele de Graniță din 1996, grupul a mers mai departe pentru

a-și aprofunda legăturile militare, de intelligence și securitate, având exerciții militare comune încă din 2003 și, din 2005, simulări de război sino-ruse din 2005. De asemenea, există coordonare pe probleme de securitate, incluzând aici și o acord din 2004 pentru o structură regională antiteroristă și acordul din 2006 cu CSTO, contra balanța NATO în regiune.

Apoi, este ascensiunea BRICS. De la un construct teoretic apărut într-o lucrare economică din 2001 la o asociație politică foarte reală care ține astăzi summituri anuale și întâlniri între miniștri, ascensiunea grupului BRICS în ultima decată este de netăgăduit. Deși vremurile în care economiile creșteau cu peste 10% și articolele cu tema „vor prelua lumea" țin de trecut, organizația rămâne importantă pentru abilitatea sa de a aduce la un loc economii în curs de dezvoltare foarte diverse, cum sunt cele ale Braziliei, Rusiei, Chinei, Indiei și Africii de Sud, pentru a contracara ceea ce se numește „consensul Waashington" al Băncii Mondiale / FMI. În timp ce China este indiscutabil liderul BRICS, accesul pe care grupul de cinci țări îl obțin în zone depărate ale globului, și felul în care economiile țărilor membru pot găsi surprinzătoare note simbiotice (cum este relația dintre Brazilia și China) au transformat organizația în ceva mai mult decât suma părților sale iar acum se gândește să își extindă influența prin crearea băncii de dezvoltare a BRICS.

Avem ascensiunea Uniunii Euroasiatice. Gândită să ia naștere de Anul Nou în 2015, viitoare uniune economică dintre Belarus, Kazahstan și Rusia a fost ridicată pe modelul Uniunii Europene, completată cu o „Comisie Economică Euroasiatică", bazată pe Comisia Europeană. Comisia va coordona integrarea pe probleme vamale, macroeconomice, energie și politici financiare, migrarea forței de muncă și alte chestiuni importante, scopul fiind o organizație supranațională în stilul UE. Armenia, Kirghizstan și Tadjikistan așteaptă în avanposturi pentru a deveni membre ale uniunii, în timp ce Kirghizstan a închis baza aeriană americană de la Manas (despre care se spune că era folosită pentru a transporta drogurile din Afganistan) și a extins baza aeriană rusească aflată deja în țară ca un gest de bunăvoință.

Trebuie să o spunem din nou: ideea că Rusia caută cooperare economică, politică și militară cu vecinii din regiune este un rezultat perfect logic și predictibil al presiunii care se construiește în flancul său vestic din partea SUA și NATO. Nu este vorba doar de recentele sancțiuni, ci de anii îndelungați în care s-a construit „sistemul de apărare anti-rachetă" în Europa de Est, și de înghițirea treptată de către NATO a țărilor din Europa de Est. Pentru cei încă prinși în paradigma conform căreia mișcările de pe tabla de șah geopolitică sunt întâmplătoare, cu națiuni care se mișcă precum bilele de biliard, se impune o întrebare neliniștitoare: de ce ar vrea aliații NATO să împingă Rusia într-un colț astfel încât singura variantă de ieșire să fie cimentarea acestor alianțe? La urma urmelor, cu cât Rusia se îndreaptă mai mult către aliații săi regionali cu atât se leapădă pe ea și economia sa de exact acel sistem care ar putea să ofere puncte de presiune diplomatică și politică pentru NATO, atunci când are nevoie. Cu alte cuvinte,

de ce îi ajută NATO pe rivalii săi geopolitici să intre într-o alianță strânsă? Încearcă să-și construiască propriul dușman?

Pentru cei care nu mai au răbdare să aștepte, răspunsul este „da”.

Pentru cei care au nevoie de o demonstrație înainte de a ajunge la o concluzie, există o abundență de istorii despre cum Rusia, China și aliații lor din„blocul de rezistență” au fost ajutați consistent în ultimii ani de Vest.

Sancțiunile impuse Iranului din ultima vreme au împins constant țara să intre în acorduri de schimb bilaterale care nu doar că ocolesc sancțiunile, dar ajută țara și partenerii săi comerciali să scadă dependența față de dolar. A fost barterul „ gaz pentru dolari ” între Iran și Turcia, care a ocolit sancțiunile. A fost schimbul
„gunoi pentru petrol”
între Iran și India/China. A fost
acordul bilateral denominat
în ruble semnat între Rusia și Iran în 2012. Pe termen lung, Vestul a reușit să producă daune economiei iraniene, dar a reușit de asemenea să determine Teheranul să construiască relații comerciale care evită dolarul și care slăbesc de-a binelea posibilele sancțiuni viitoare

Amenințarea navală și aeriană a armatei chineze se datorează tehnologiei americane, nu doar prin transfer militar direct (după cum a demonstrat Lawrence Livermore de la National Laboratory că a făcut administrația Clinton în anii ‘90), prin transferuri indirecte și ilegale
via Israel
. Și doar luna trecută o investigație din
Congresul american
a revelat documente conform cărora guvernul SUA se pregătea să livreze Rusiei tehnologie militari hi-tech pentru folosință în antrenamentul trupelor sale, ca parte din bugetul FY2015, asta chiar când se vorbea de sancțiuni dure și consecințe nemaipomenite pentru că Rusia a anexat Crimeea.

Colosul industrial chinez nu a apărut peste noapte. Infrastructura pentru miracolul economic chinez din ultima decadă a fost construită în decada precedentă. În cei șapte ani scurși între 1994 și 2001, investițiile directe în China ale corporațiilor multinaționale cu sediul în SUA au crescut de patru ori, de la 2,6 miliarde la 10,5 miliarde.

În aceeași perioadă, China a sărit în clasamentul investițiilor americane pentru cercetare și dezvoltare, de pe locul 30 pe locul 11, mai mult dublându-și afiliați americani în țară. Lista companiilor care au început activități de cercetare și dezvoltare în China în anii '90 cuprinde toate companiile faimoase, dominate de Consiliul pentru Relații Externe: DuPont, Ford, General Electric, General Motors, IBM, Intel, Lucent Technologies, Microsoft, Motorola, și Rohm and Haas au avut cu toții un interes semnificativ în China până la începutul secolului XXI.

Cum rămâne cu organizația BRICS despre care economiștii ne avertizau în anii din urmă că este un pericol pentru neoliberalismul economic occidental condus de SUA? De fapt, grupul a fost creat de Goldman Sachs, o excrescență a unei lucrări de cercetare suficient de convingătoare încât să le determine pe cele patru țări (pe atunci erau BRIC) să înceapă un proces politic care a transformat în realitate hârtia.

Pare că pe măsură ce intrăm în lumea „noului război rece", există o prezență occidentală în spatele fiecărui aspect al acestei noi rivalități. Și bineînțeles, mult trâmbițatul Război Rece 2.0 devine o profeție autorealizatoare. Decizia Chinei de a se abține de la votul din Consiliul de Securitate al ONU privind anexarea Crimeii a fost un punct de cotitură în sine. Date fiind problemele Chinei cu mai multe regiuni de graniță (Tibet, Xingjiang), faptul că nu au votat pentru o rezoluție care condamna dreptul unei națiuni de a face secesiune unilaterală dintr-o țară spune multe despre cooperarea în creștere dintre China și Rusia în chestiunile geopolitice.

Concluzia inconturnabilă este că puterile NATO au pus umărul să-și creeze propriul dușman. Au furnizat arme și finanțe, apoi l-au înghiontit și l-au asmuțit să aibă o reacție. Am face bine să ne amintim de geneza reală a acestui confict data viitoare când ni se va vorbi de „Noul Război Rece".

Articol apărut în anul 2014 pe corbettreport.com. Puteți susține munca de cercetare a lui James Corbett abonându-vă la raportul său pentru doar 1 dolar pe lună.